

Kuzey Atlantik Antlaşmasına Hırvatistan Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/654)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Milli Savunma, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

14/10/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1639/4076

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 1/10/2008 tarihinde kararlaştırılan “Kuzey Atlantik Antlaşmasına Hırvatistan Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

NATO'nun genişlemesi, Soğuk Savaş sonrası özgür, demokratik ve bütünleşmiş bir Avrupa hedefinin gerçekleştirilmesi yolunda atılan en önemli adımlardan birini oluşturmaktadır. Soğuk savaş sonrasında Batı değerlerinin Avrupa-Atlantik bölgesinde temel kazanabilmesi için Orta ve Doğu Avrupa ile eski Sovyet coğrafyasındaki ülkeler için çeşitli programlar geliştirilmiştir.

Bunlar halihazırda Kafkaslar, Orta Asya, Doğu Avrupa ve Balkanlardan 24 ortak ülkeyi kapsayan ve sözkonusu ülkeleri askeri alanda NATO ile işbirliğine sevk eden Barış İçin Ortaklık Programı, anılan ülkeleri müttefiklerle bir araya getiren bir istişare forumu olan Avrupa-Atlantik Ortaklık Konseyi, ittifa-ka katılma perspektifi olan ülkeleri NATO üyeliğine hazırlayan Üyelik Eylem Planı (MAP), Rusya ve Ukrayna ile özel ortaklık ilişkileri ve işbirliğini düzenleyen NATO-Rusya Konseyi ve NATO-Ukrayna Komisyonu ile Güneydoğu Avrupa ülkeleri, Akdeniz ülkeleri ve Geniş Ortadoğu bölgesinde seçilmiş ülkelerle geliştirilen bölgesel ortaklık çalışmalarıdır.

Bu programların ilk başarılı sonucu 1999'da alınmış ve Polonya, Çek Cumhuriyeti ile Macaristan NATO'ya üye olmuşlardır.

Kasım 2002'de düzenlenen Prag Zirvesinde, Soğuk Savaş sonrası ikinci genişleme kararı alınmış ve MAP'a katılan on ülkeden yedisi (Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Romanya, Slovakya ve Slovenya) İttifakla katılım müzakerelerine başlamaya davet edilmişlerdir. Söz konusu ülkeler 2004 yılında NATO'ya üye olmuşlardır.

Prag Zirvesinde üyelik daveti alamayan Arnavutluk, Hırvatistan ve Makedonya'nın ittifak üyeliği ise 2-4 Nisan 2008 tarihlerinde gerçekleştirilen Bükreş Zirvesinde ele alınmıştır. Zirvede alınan karar uyarınca, Hırvatistan İttifakla katılım müzakerelerine başlamak üzere davet edilmiştir. Anılan ülkeyle yürütülen katılım müzakereleri sonucunda hazırlanan Katılım Protokolü 9 Temmuz 2008 tarihinde Brüksel'de gerçekleşen bir törende imzalanmıştır.

Bu çerçevede, NATO'nun üçüncü dalga genişlemesi sürecinin Nisan 2009'da gerçekleştirilecek 60'ncı yıl Zirvesinde tamamlanması öngörülmekte olup, genişleme, anılan ülke için NATO'yla kurulacak güvenlik ve savunma ilişkisi açısından büyük değer taşımakta ve aday ülkenin dış ve savunma politikalarında bir önceliği oluşturmaktadır.

Ülkemiz Avrupadaki bölünme çizgilerinin kaldırılmasına yönelik entegrasyon sürecinin önemli bir vechesi olarak gördüğü NATO'nun genişlemesini başından bu yana desteklemiştir.

NATO'nun genişlemesi Avrupa-Atlantik coğrafyasında güvenlik ve istikrarın geliştirilmesine ve güçlendirilmesine başından beri katkıda bulunmuştur. Ülkemizin de bir parçasını teşkil ettiği Güneydoğu Avrupadan bir ülkenin daha İttifaka katılması, stratejik devamlılık ve bütünlüğü sağlamanın yanı sıra, NATO standartlarının ve değerlerinin bu ülkelerce benimsenmesi ve uygulanması- na yol açacağı cihetle bölgedeki güvenlik ve istikrarın pekiştirilmesine de katkı sağlayacaktır.

Harekatların İttifakın varlık nedeninin ve başarısının dayanağı olarak giderek artan şekilde referans noktası olarak alındığı günümüzde Hırvatistan'ın üyeliğinin NATO'nun askeri hareket gereksinimleri açısından da ilave kaynak sağlaması mümkün olacaktır.

Yukarıdaki mülahazalar ışığında, ülkemiz, Bükreş Zirvesinde ortaya çıkan genişleme kararına katılmıştır. Bu politikamız çizgisinde, Bükreş'te İttifaka katılmaya davet edilen Hırvatistan'ın Katılım Protokolünün onaylanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

24 Ekim 2008

Esas No.: 1/654

Karar No.: 97

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 14/10/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/10/2008 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Kuzey Atlantik Antlaşmasına Hırvatistan Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 23/10/2008 tarihli 18 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Protokol ile Hırvatistan'ın NATO üyeliğine katılması amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- NATO'nun son yıllarda Avrupa'da barış ve istikrarın sağlanmasına yönelik genişleme sürecinde bulunduğu,

- NATO'nun 2-4 Nisan 2008 tarihinde gerçekleştirilen Bükreş Zirvesinde Hırvatistan ve Arnavutluk'un üyeliğinin ele alındığı ve iki ülke ile yapılan müzakereler neticesinde katılım protokollerinin 9 Temmuz 2008 tarihinde Bükresel'de imzalandığı,

- Ülkemizin NATO ve Hırvatistan ile ilişkileri dikkate alındığında Protokolün onay sürecinin Nisan 2009'da gerçekleştirilecek NATO zirvesine kadar tamamlanmasının ilişkilerimiz açısından olumlu olacağı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesinde yürürlük ve yürütme maddesi birlikte düzenlenmiş, ancak, günümüze kadar yapılan Meclis uygulamalarında yürürlük ve yürütme maddelerinin tek bir maddede düzenlenmesine rastlanmadığı için verilen önergelerin kabulüyle yürürlük maddesi 2 nci ve yürütme maddesi de 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının tümü, yapılan değişikliklerle oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Malatya Milletvekili Mehmet Şahin ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Suat Kınıklioğlu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Karabük	Çankırı	Hatay
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Üye	Kâtip	Üye
<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>	<i>Ahmet Deniz Bölükbaşı</i>
Malatya	Şanlıurfa	Ankara
(Bu Raporun Özel Sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>İlhan Kesici</i>
Bolu	Bursa	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Metin Ergun</i>
Kütahya	Manisa	Muğla
	Üye	
	<i>Necip Taylan</i>	
	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİNİN KA-
TILIMINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 9 Temmuz 2008 tarihinde Brüksel’de imzalanan “Kuzey Atlantik Antlaşmasına Hırvatistan Cumhuriyeti’nin Katılımına İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİNİN KA-
TILIMINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı V.

H. Yazıcı

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı V.

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ'NİN KATILIMINA İLİŞKİN PROTOKOL

4 Nisan 1949 tarihinde Vaşington'da imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşmasına taraf ülkeler, Hırvatistan Cumhuriyeti'nin bu Antlaşmaya katılımıyla Kuzey Atlantik bölgesindeki güvenliğinin pekiştirileceğinden emin olarak,

Şu hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde I

Bu Protokolün yürürlüğe girmesiyle, Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatının Genel Sekreteri, tüm Taraflar adına, Kuzey Atlantik Antlaşmasına katılımı için Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümetine davette bulunacaktır. Antlaşmanın 10 uncu Maddesi uyarınca Hırvatistan Cumhuriyeti, katılım belgesini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tevdi ettiği gün Taraf ülke olacaktır.

Madde II

Mevcut Protokol, Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf her bir ülkenin Protokolü kabul ettiğini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine duyurmasıyla yürürlüğe girecektir. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Kuzey Atlantik Antlaşmasının tüm Taraflarına bu tür her bir bildirim alındığı tarihi ve işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini bildirecektir.

Madde III

İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede geçerli olan işbu Protokol, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arşivlerinde muhafaza edilecektir. Protokolün onaylanmış örnekleri bu Hükümet tarafından Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf tüm ülkelerin Hükümetlerine iletilecektir.

İşbu Protokol, yukarıdaki hususları doğrulamak üzere aşağıdaki imzaları bulunan tam yetkililer tarafından imzalanmıştır.

2008 Temmuz ayının 9 uncu günü Brüksel'de imzalanmıştır.

Belçika Krallığı adına: _____

Bulgaristan Cumhuriyeti adına: _____

Kanada adına: _____

Çek Cumhuriyeti adına: _____

Danimarka Krallığı adına: _____

Estonya Cumhuriyeti adına: _____

Fransa Cumhuriyeti adına: _____

Almanya Federal Cumhuriyeti adına: _____

Yunanistan Cumhuriyeti adına: _____

Macaristan Cumhuriyeti adına: _____

İzlanda Cumhuriyeti adına: _____

İtalya Cumhuriyeti adına: _____

Letonya Cumhuriyeti adına: _____

Litvanya Cumhuriyeti adına: _____

Lüksemburg Büyük Dükalığı adına: _____
Hollanda Krallığı adına: _____
Norveç Krallığı adına: _____
Polonya Cumhuriyeti adına: _____
Portekiz Cumhuriyeti adına: _____
Romanya adına: _____
Slovak Cumhuriyeti adına: _____
Slovenya Cumhuriyeti adına: _____
İspanya Krallığı adına: _____
Türkiye Cumhuriyeti adına: _____
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı adına: _____
Amerika Birleşik Devletleri adına: _____

Kuzey Atlantik Antlaşması'na Hırvatistan Cumhuriyeti'nin katılımına ilişkin Protokolün orijinal tasdikli nüshası.

Brüksel, 9 Temmuz 2008
Baldwin de VIDTS
NATO Hukuk Danışmanı

